

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar.) — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Komur s koncem prvega četrťletja naročnina poteče, naj se kmalu dalje naroči, da mu bode list redno dohajal. Tudi zaostala naročnina naj se nam kmalu dopošlje!

Opravištvu „Slov. Gospodarja.“

Kaj se godi, če ima posestnik preveč dolgov.

Tako zadolženi, kakor sedaj, še posestniki pri nas nikoli niso bili. Zaradi slabih letin in ker cena pridelkom pada, a stroški za obdelovanje in davke rastejo, je še manj misliti, da si opomorejo in se dolgov znebijo. Kaj jim tedaj storiti? Nekaj časa visijo na posestvu, obresti ostajajo dolžni, na poplačanje dolga samega jim še misliti ni. Naposled se eden ali vsi upniki navolijo čakati in sedaj pride siromak na boben. Trikrat ga denejo pri nas v „Grazer-Zeitung“ in ko rok dotече, pride den 3. dražbe, zvečinoma den, ko zadnjokrat pod svojo streho spi. Uvidevši, da bode kmalu ob vse djan, spozabi se tudi posestnik in začne razsajati in grabiti, kar in kolikor še mu je mogoče.

V tej žalostni zadevi poroča nekdo v „Slov. Narod“ štev. 70. „Navadno je bilo dosihmal tudi, da so lastniki taka posestva, katerim je osoda javne dražbe pretila, zanemarjali, da niso njiv in vinogradov obdelovali, in da so gozde posekovali. Ali sedaj so v tem obziru postale stvari še mnogo, mnogo slabije. V dokaz temu naj povem sledeče:

Pred kratkim imelo bi se ceniti malo posestvo v ptujskem sodnijskem okraji. Hiša, hlevi in drugi prostori — vse je bilo v dobrem stanu. Blizu hiše bil je sadovnik imajoč jako lepa drevesa, in gozd z debelimi hrasti. V teku enega samega dne bila je hiša s hlevi in drugimi prostori vred do tal podrta, — še ognjišče, na katerem so predvečer kruh pekli, ni ostalo! Debeli hrasti in drugo drevje se je posekalo in deloma odpeljalo deloma samo na sosednja posestva spravilo. Kaj enakega še do denašnjega dne nismo videli in doživeli.

Res je, da so eksekuti prejšnjih časov gozde sekali in pustošili, da so od hiš prodavali vse, kar se je dalo ločiti; a dobrih hiš niso podirali, vinogradov in sadunosnikov niso pustošili. Tudi jim ni prišlo v pamet, da bi celó zemljo raz njiv prodavali, kar se v novejšem času godi! Uže prej so bili upniki varstva potrebni, sedaj pa so ga še bolj! Preje so iskali zastonj pri sodnijah pomoči in zahtevali od advokatov „verbote“, sedaj pa glasno vpijejo po pomoči in pretijo, da si bodo sami s silo pomagali, ako jim država neče in ne more pomagati. Vsi upniki si niso izposojenih denarjev po goljufiji dobili. Mnogo je takih, kateri so si izposojene groše s krvavimi žulji in z delom zaslužili! Ti zadnji tedaj tudi najbolj živo čutijo krivico, pouzročeno jim po dolžnikih s tem, da se smejo dolžnikova posestva pred javno prodajo opustošiti in ob vso veljavo spraviti; kajti na dan prodaje dobi se za taka posestva komaj toliko, kolikor znese stara dača in dražbeni stroški. Vsi drugi morajo prazni odrinoti. Ali ni to žalostna prikazen?“ Naši poslanci, vzlasti g. dr. Dominkuš, so v tej reči uže v deželnem zboru v Gradci zahtevali pomoči. In tudi v državnem zboru so ministri obečali nekaj storiti. Toda do sedaj se ni zgodilo nič, a potreba je vsakako velika!

Gospodarske stvari.

Uravnavanje gruntnega davka.

(Izv. dopis iz Pruja. — Dalje in konec.)

III. Najdejo se tudi taki strici in jaz jih sam par dobro poznam, ki neznajoč prav ničesar, kaj se po širokem svetu godi, po krčmah radi kričijo: tem novim dačam ni nikdor drugi kriv, kakor g. Herman in drugi slovenski poslanci, saj „Tagespošta“ in tudi „mestni gospodje“ tako pravijo. Na to Vam imam povedati: taki golč je ravno tako, kakor postavim, če bi kdo rekel: jaz, namreč pod tem člankom podpisani, sem kriv, ako pri Kapelskej šoli morebiti to ali ono ni v pravem